

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תתנב

ערב שבת קודש פ' נח, בדר"ח מ"ח ה'תשע"א

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ח שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לזכות

החייל ב"צבאות השם" דניאל-ל שניאור זלמן שיחי
ליום הולדתו השני ביום כ"ח אלול,
היי תהא שנת עשירות

ולזכות אחותו

החיילת ב"צבאות השם" נועה תחי

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' נתנאל-ל אליהו וזוגתו מרת שרה רבקה שיחי
אבוקסיס

IN HONOR OF

Chaya Mushka שחח' Wiener

On the occasion of her 7th birthday,

Simchat Torah - 23 Tishrei, 5771

AND IN HONOR OF HER BROTHERS AND SISTERS שיחי

DEDICATED BY THEIR PARENTS

Mr. & Mrs. Yitzchok and Miriam Wiener

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל ז"ל ז"ל פאולין רות ב"ר יצחק עיה
ולע"ה ר' יוסף ארי' לייב ב"ר משה באר ז"ל ז"ל ז"ל מרת חשא ב"ר נטע אורי עיה ולע"ה ר' מאיר ב"ר צבי עיה שנאל
והקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחי — לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

אינן הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו / משיחת ש"פ נח התשוב

7 זמן הגאולה

איך יוצאים מזמן שמחתנו / פרשת השבוע באור הגאולה

11 המעשה הוא העיקר

ההוראה משבת ור"ח חשוון / הוראות למעשה בפועל

13 ניצוצות של משיח

כבר הורגלו ל"ווילדע רייד" / קטעים קצרים ופתגמים בענייני גאולה ומשיח

14 וילחום מלחמת ה' - וינצח

הערבים הופתעו מהיחס / קטעי שיחות בענייני שלימות העם והארץ

בו בזמן שיודעים בבירור, שהוא, או אחיו או בני-זודיו, נטלו חלק בפוגרום נגד היהודים! ישנם עיתונים ותמונות מאותה תקופה, שעל פיהם יודעים ללא ספק שהיתה לו שייכות לזה. וכפי שיודעים מה שהם עשו אז ליהודים: הרגו יהודים, והשאר נמלטו כשהם פצועים. והוא (ראש העיר) אינו מסתיר זאת ואינו מתבייש בזה, אלא אדרבה, הוא מתפאר בכך שהוא גירש את אלו שאינם מאמינים במוחמד (שה' משוגע כפי שכותב הרמב"ם), ולערבים אלו – לא לערבים שבמצרים, אלא לאותם ערבים שהרגו יהודים בתרפ"ט – מסרו את חברון!...

ובאים עוד בטענה, שבשלושים השנים האחרונות חברון שייכת לערבים, והרי זה 'סטאטוס-קוו'!... מה כאן ה'סטאטוס-קוו' – 'הרצחת וגם ירשת'?! הם הרגו את היהודים שהיו שם, ולאחרי ה'רצחת' ה' ירשת' – הלזה יקרא 'סטאטוס-קוו'!?

"חזקות" הן טענה חזקה, עד ש"סוקלין ושורפין על החזקות"² – אבל יש דין במשנה, ש"חזקה" צריכה גם טענה, היינו, שכאשר באים לאחד (שמחזיק בקרקע) ושואלים אותו מדוע הנך מחזיק בקרקע, והוא אומר "איני יודע" – אין זו "חזקה". אבל אם הוא אומר "של אבי היתה" – אזי טענה זו, יחד עם חזקת שלוש שנים (לא צריכים לחכות שלוש שנה, אלא די בשלוש שנים) – "הוי חזקה"; אבל צריכה להיות טענה. ואם-כן, כיצד אומרים שיש לו חזקה מכיון ש"רצחת וגם ירשת" – הרי זו לא חזקה!
האם זה נקרא 'סטאטוס-קוו'!?

ג. כאמור, מדוע היו צריכים לחוקק חוק? מישהו שאל אותי: מה ההבדל אם יחוקקו חוק לא, הרי לפועל כך היא המציאות (שיהודים לא גרים שם)? עניתי לו פשוט: כשמחוקקים חוק – אי-אפשר להתחרט מזה, ובפרט שעל החוק הזה הסכימו כל 24 השרים, שזהו דבר נדיר שיעבירו חוק שעליו חתומים כל 24 השרים; ובחוק זה, כל השרים – מקצה הימין עד קצה השמאל – הסכימו לתת את חברון לגוים!

כעת, מכיון שזה כבר חוק – הרי זה 'אבוד'³, ויתכן שאם היו 'מרעישים' על כך ברבים (ליהודי אסור לומר "אם הייתי יודע קודם", אבל אם היו 'מרעישים' ברבים) זה ה' מועיל.

ד. [. . .] מיד לאחרי המלחמה אילו היו שולחים את הערבים שם לחפשי כש"כספם וזהבם אתם" – הם היו שמחים! כיון שהם שיערו בפשטות, שהדבר הראשון שיעשו הוא – לחסל את אלו שה' להם קשר למעשי חבלה, וכל השאר – יקחו מיד את כל אשר להם, וגם ינקמו בנפש, כפי שהם עשו ליהודים. ובדאי הם לא העלו על דעתם כלל שיניחו להם להשאר שם!

ובסופו של דבר, לא רק שמאפשרים להם להשאר, אלא נותנים להם כל מה שרוצים: מעודדים אותם להגדיל את עסקיהם, מורידים מהם ענינים של מכס – העיקר, שלא יגידו שהיהודים אמרו לגוי לצאת מ"קרית מלך רב", שהרי זו לא דמוקרטי!... הערבים עצמם לא ציפו לכך, ורק לאחר שעבר זמן-מה ראו זאת בעיניהם.
(תרגום חפשי של קטעים משיחת ש"פ נח, ב' דר"ח מר-חשוון, ה'תשל"א – בלתי מוגה)

לזכות הילדה
דבורה לאה תחי' סלביצקי
לרגל הולדתה בשעתומ"צ במצוש"ק חוה"מ סוכות ה'תשע"א
נדבת זקניה: הרב שניאור זלמן ווג' חנה שיחי שאנאוויטש

המדור "זמן הגאולה" מוקדש לזכות
ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחי
וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחי גינזבורג
ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה
לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 347-675-5771

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': 960-0667 (03) • פקס: 960-7219 (03)

דואר אלקטרוני: chinuch@neto.net.il • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

(2) קידושין פ, א.
(3) להעיר מכתב כ"ק אד"ש מה"מ לשז"ר בתאריך
מוצש"ק (דשבת ר"ח ניסן) פ' ויקרא תשל"א – פורסם
לראשונה ב"יחי המלך" גליון רסז ע' 15, ונדפס אח"כ גם
באגרות קודש ח"ו ס"ע רפב ואילך.

הערבים הופתעו מהיחס*

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. שאלו אותי: מדוע התחלתי לדבר על עניני ארץ-הקודש ברבים דוקא?

התירוץ על כך מאוד פשוט: עד עכשיו ניסיתי לפעול את הענין על ידי דיבורים בחשאי, וכשראיתי שאין זה מועיל לא היתה ברירה אחרת, אלא להתחיל 'להרעיש' על כך ברבים, ולעשות "שטורעם" מזה, אולי עי"ז יגיעו הדברים גם לאחרים, ובמילא אולי נוכל לפעול.

זו היתה הטעות, כנראה, בנוגע לחברון, שקודם לא דיברו על כך ברבים אלא פעלו בחשאי, אך ללא הועיל, והראי' - חוקקו חוק שליהודי אסור לגור בחברון! אמנם התירו ל-240 משפחות להתיישב שם, אך מיד ערכו מפה היכן מותר להם לגור והיכן אסור, וסידרו זאת באופן אשר המקומות שמותר ליהודים לגור בהם - הם מחוץ לגבולות חברון!

שאלתי: היתכן, כיצד מחוקקים חוק המוסר את חברון, עיר האבות, לערבים?! אפילו אם ברצונכם לפעול שיהודים לא יגורו בחברון - הרי היו יכולים לפעול זאת גם ללא חוק! כפי שאכן ה' בפועל, לאחר כל הענינים שהיהודים שם עברו, שלחו לשם אנשי-צבא כדי לגרש את כל היהודים החיים שם, ומדוע היו צריכים לחוקק חוק שחתומים עליו כל השרים שאסור ליהודים לגור בחברון?

שלחתי לשם שליח (קרוב) שישאל אותם כיצד יתכן שמוסרים את חברון לידי הערבים? וענו, שזה לא אמת, כי מותר ל-240 משפחות לגור שם.

שאלתי שוב: הרי המקום שהותר להם לגור בו, הוא מחוץ לגבולות חברון? וענו לי: מה זאת-אומרת, הרי זה מהלך עשרה רגעים בלבד ממערת המכפלה.

שאלתי: הרי שירטטתם מפה היכן מותר ליהודים לגור והיכן לא, אזי תסתכלו, איפוא, במפה ותראו שזה מחוץ לגבולות חברון, ומדוע הנכם מרמים שזה מהלך עשרה רגעים בלבד מחברון?! הרי אפשר לעמוד על גבול ארץ ישראל, ובמהלך של "רגע כמימרא" לעבור מא"י לחו"ל, שאזי לא נמצאים ב"ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹, ופטורים ממצוות התלויות בארץ (כתרומות ומעשרות שחיובם הוא בא"י). וכן להיפך - במהלך של "רגע כמימרא" לצד ימין נכנסים מחוץ-לארץ ישראל, ומחוייבים בכל מצוות אלו, ונמצאים ב"ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" - ואם-כן, אין קשר בין 'גבול' למהלך עשרה רגעים.

כיצד, איפוא, מחוקקים חוק שליהודי אסור לגור בחברון?! ובפרט, שנמצאים שם אלו שצריכים להגן על בית-הכנסת של אברהם אבינו ומערת המכפלה! - כיצד מאשרת ממשלה יהודית לתת את חברון, נחלת אבות מאברהם אבינו, לערבים?!

ב. מאחר וזה לא הועיל, פעלתי מכיוון אחר:

ראש עיריית חברון הוא ערבי שנטל חלק (או אחיו, או בן-דודו, או דודו) בפוגרום שהי' בשנת תרפ"ט נגד היהודים, וכעת הוא ראש עיריית חברון - העיר שהיהודים מסרו לערבים!

(1) עקב יא, יב.

* השיחה מובאת במלאת 40 שנה לאמירתה.

אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו

העבודה דכללות בני" במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה - נסתיימה ונשלמה • מסקנת החשבון-צדק שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש! • גם אם חסר בעבודתו של הפרט הרי-זה ענין פרטי שודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל • כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם, ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו - צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה • קטעים משיחות ש"פ נח, ד' מר-חשון ה'תשנ"ב - מוגה

כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' "במעשינו ועבודתינו (ד) כל זמן משך הגלות"¹) - נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלמות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

א. כיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון-צדק (חשבון-צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בני" במשך

(1) תניא רפ"ז.

כבר הורגלו ל"ווילדע רייד"

ישנם כאלו שמסתכלים על דיבורים הנ"ל [שאפשר לפעול בנין ביהמ"ק תיכף ומיד] כ"ווילדע רייד" [=דיבורים "פראיים"], אלא, שכבר הורגלו לזה כו'. אמנם, לאמיתתו של דבר – מכיון שזהו דבר הכי טוב, "טעמו וראו כי טוב ה'", הרי לא זו בלבד שלא מסתכלים על זה כדבר פראי ("ווילד"), אלא אדרבה – מבקשים ודורשים שיהי' הדבר תיכף ומיד ממש, ושואלים "עד מתי", מדוע לא נעשה כבר ברגע שלפנ"ז!?!...

(משיחת ש"פ נח ד' מרחשון ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

להשתדל שהעבודה עכשיו תהי' מעין ודוגמא והכנה לעבודה בגאולה

אע"פ שלע"ע נמצאים עדיין בזמן ומצב הגלות, ועד שגם בני א"י אומרים "מפני חטאינו גלינו מארצנו", מ"מ, כיון שישנה ההבטחה ש"אין הדבר תלוי אלא בתשובה", וכבר עשו תשובה, וכבר צחצחו את הכפתורים, ובמילא, אין הדבר "תלוי" אלא ישנו כבר ב"מזומן".

[. .] יש להשתדל שכבר עכשיו תהי' העבודה מעין ודוגמא והכנה לעבודה שתהי' בהגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחת ח' מרחשון ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

כאשר מגיע תחלת חודש מר-חשון, ויהודי יוצא מחודש תשרי שמרובה במועדות כו' לעבוד עבודתו בעולם, ובכללות – העבודה של מעשה בפועל, ונפעל אצלו ה"יעקב הלך לדרכו" – אין לו מה לפחד, כיון שגם אז "אני נבראתי לשמש את קוני", ובמילא הקב"ה איתו. ואדרבה – דוקא המעשה הוא העיקר.

עד שדוקא כאשר עושה את עבודתו במעשה בפועל בעולם (החל מחודש מר-חשון) הוא מתברך בכל הברכות, עד לברכה גם על "זרעך", כמאחז"ל²⁰ ש"עיקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים", "מאי פירי – מצוות"²¹.

ג. ההוראה מכל האמור [בנוגע למעשה בפועל]:

בעמדנו בשבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי, כאשר מתחלת הכניסה לעבודה במעשה בפועל בעולם, "זיעקב הלך לדרכו" – יש לקבל החלטות טובות, לא רק במחשבה ודיבור, אלא בעיקר במעשה בפועל, בנוגע לעבודה בזמן הבא, ולעשות זאת עד לאופן ד"ופרצת",

שזה ימהר ויזרז יותר את ה"אחישנה"²² ד"עלה הפורץ לפניהם"²³, ובחודש מר-חשון יבנה בית המקדש השלישי (כמש"כ בילקוט³), ובזה גופא – במהרה בימינו.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ נח ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

20 פרש"י ריש פ' נח (מב"ר פ"ל, ו).
21 סוטה מו, סע"א.
22 ישע"י ס, כב. סנהדרין צח, א.
23 מיכה ב, יג. ב"ר פפ"ה יד וברש"י שם. אגדת בראשית ספס"ג.

ובפרט אחרי שכבר נשלם החודש הראשון של השנה, "תשרי", אותיות "רשית"¹², שכולל כל השנה כולה, ועומדים ביום השבת הראשון לשלימות העבודה בעולם, שבו מודגש כללות ענין השבת שקשור עם ענין הגאולה, ובפרט יום השבת אחרי חצות, הזמן דסעודה שלישית הקשורה עם יעקב, שלישי שבאבות, כנגד גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי¹³ ("ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו"¹⁴), ומתכוננים להקריאה בתורה: "לך לך גו' אל הארץ אשר אראך", ציווי ונתינת כח לכאו"א מישראל ולכלל ישראל (ע"י אברהם, היהודי הראשון, "אחד הי' אברהם"¹⁵) ללכת מהגלות אל הגאולה, ובאופן של הליכה כפולה ("לך לך"¹⁶) שרומז גם על מהירות ההליכה, שהשלימות בזה היא באופן ד"ארו"ל עם ענני שמיא"¹⁸ – הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

*

ב. בהמשך להמדובר לעיל אודות חשבון-צדק, ובמיוחד בקשר ובשייכות להגאולה – יש לעורר ע"ד הוספה בזהירות והידור בקידוש לבנה, ששייך ביותר לתוכן העניינים האמורים לעיל.

11 (1) מיכה ז, טו.
12 (2) בעה"ט עקב יא, יב.
13 (3) ראה לקו"ש חט"ו ע' 231. וש"נ.
14 (4) הושע ו, ב ובמפרשים.
15 (5) יחזקאל לג, כד.
16 (6) להעיר מהשייכות דכפל לגאולה, כדרשת חז"ל (יל"ש ר"פ לך לך. ועוד) "חמש אותיות נכפלו וכולן לשון גאולה" (וראה ד"ה לך לך תרכ"ז. תר"ל. ועוד) – ועפ"ז י"ל שגם הכפל ד"נח נח" (ששייך גם להכפל דשבת [.] רומז על הגאולה.
17 (7) דניאל ז, יג.
18 (8) ויש לבאר הדיוק ד"ענני שמיא" – שאף שהעננים באים מן הארץ ("זאד יעלה מן הארץ"), מ"מ

ובסגנון אחר: כללות בני"ה שהם "קומה אחת שלימה"² נמצאים במעמד ומצב דאדם שלם בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, הן ברוחניות (רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת) והן בגשמיות, והחסרון דהפרט הוא כמו מיחוש או חולי קל וחיצוני באבר פרטי שתיקונו ע"י רפואה קלה ומהירה, כמ"ש³ "ורפא ירפא", "שניתנה רשות (וכח) לרופא לרפאות"⁴, כולל ובמיוחד הרפואה שע"י התשובה ("גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם"⁵), ועד לשלימות הרפואה שהיא (לא רק מכאן ולהבא, אלא) עוקרת את החולי מלמפרע.⁶

ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחר שעברו כמה עשיריות שנים, יותר מארבעים שנה ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁷.

ועאכ"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני, ה'תנש"א, הי' תהא שנת נפלאות אראנו) הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל"⁸ (בגמטריא "קבץ"⁹), שכולל כל העניינים כולם¹⁰ (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל העניינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹¹.

2 (2) לקו"ת ר"פ נצבים. ובכ"מ.
3 (3) משפטים כא, יט.
4 (4) ברכות ס' סע"א. וש"נ.
5 (5) יומא פו, סע"א.
6 (6) ראה צפע"נ לרמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ב. ועוד.
7 (7) תבוא כט, ג.
8 (8) ראה ב"ב טז, סע"ב ואילך.
9 (9) ראה חידושי חת"ס שם.
10 (10) כולל גם הפיכת העניינים הבלתי-רצויים שנרמזים בתיבת "כל" (ראה המשך תער"ב ח"א פ"צ) – ע"י (החשבון-צדק ה)תשובה.

לשמש את קוני⁵, ושהקב"ה אומר ש"המעשה הוא העיקר"⁶, וענין זה ישנו גם בחודש מר-חשוון. ואדרבה: לא רק "גם" – אלא אז מתחילה העבודה העיקרית הקשורה למעשה בפועל בעולם, שהמעשה הוא העיקר – "ויעקב הלך לדרכו".

[.] ויתירה מזו: בחודש מר-חשוון מתחילה ונפתחת הדרך לסדר העבודה במשך השנה ב"המעשה הוא העיקר" ("ויעקב הלך לדרכו"), וכיון ש"כל ההתחלות קשות"⁷ וצריכים אז לפרוץ ("דורכרעכן") את הדרך, לכן ניתוסף בחודש מר-חשוון יותר כח לעשות את העבודה. ועדיין יכול יהודי לשאול:

הרי⁸ בפשטות הכתובים המצב ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא ירידה לגבי המצב שלפני-זה, שאצל יעקב אבינו היתה לכאורה ירידה לגבי מצבו הקודם – לפני זה ה' ב"ארץ מגורי אביו"⁹, יצחק ואברהם (שגם אבי אביו קרוי בשם אב, כפי שרש"י מפרש¹⁰ בנוגע לשמו של יתרו "רעואל") בבאר שבע, ואח"כ "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"¹¹, ל"חרון אף של מקום בעולם"¹² – ללבן, שכמוכן זהו מצב הפכי מהמצב (שה' בזמן מאוחר יותר אצל יעקב) ד"וישב יעקב בארץ מגורי אביו".

וא"כ, שואל היהודי – כיצד יכול לפעול ע"י עבודתו ב"חרון"?

ע"כ אומרים לו שגם יעקב בהליכתו לחרון פחד מלבן ועשו¹³, אלא שהקב"ה הבטיח לו: "והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך גו"¹⁴, וליעקב ה' איתו בחרן "פחד יצחק" ו"אלוקי אברהם"¹⁵, עד שהקב"ה הבטיח ליעקב בהליכתו לחרון¹⁶ "וה' זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה גו' ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך", זאת-אומרת, לא רק שהוא יתפשט ויכבוש את כל הארץ, אלא גם "זרעך" יעשו זאת! שזוהי הברכה הכי גדולה שאפשר לתת לאדם בכלל וליהודי בפרט, שגם זרעו יהיו כמותו¹⁷.

ושמיעת הברכה מהקב"ה פעלה ש"וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם"¹⁸, היות ו"משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת"¹⁹. כלומר, אף שיעקב הלך מ"ארץ מגורי אביו" לחרון, הוא ידע שהקב"ה איתו ושומר אותו, ועוד יותר – דוקא שם יתברך בברכות הכי גדולות.

ומזה מובנת ההוראה עתה:

5) משנה וברייתא סוף קידושין.	ויצא.
6) אבות פ"א מ"ז.	10) ר"פ יתרו.
7) מכילתא (פרש"י) יתרו יט, ה.	11) ר"פ ויצא.
8) קטע זה והקטעים שאחריו – כן הוא בהנחה שלפנינו ("סה"ש תשד"מ ח"א ע' 8-537). והסגנון כו' צע"ק. ואולי הכוונה: בפשט"מ הרי ה' אז עלי' – מחרן לא"; אבל בדא"ח מוסבר שקאי על הירידה מחדש תשרי לעובדין דחול – ראה בארוכה לקו"ש חט"ו ויצא (ה) ע' 259 ואילך. ושם, דאע"פ שכבר ה' יעקב בהליכה לא", אבל עליו ה' עוד לברר את עשו כו', ולכן ה' צ"ל נתינת-כח מיוחדת ע"ז. ועד"ז בעבודת האדם הנ"ל. ועיל"ג.	12) פרש"י סוף פ' נח. וראה לקו"ש שם ע' 260 הערה 11.
9) לשון הכתוב ר"פ וישב. וראה ס"פ תולדות ור"פ	13) פרש"י עה"פ ויצא כח, טו.
	14) ויצא שם.
	15) שם לא, מב.
	16) שם כח, יד.
	17) תענית ו, רע"א. במדב"ר פ"ב, יב.
	18) ויצא כט, א.
	19) פרש"י עה"פ.

[.] כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו (כנ"ל ס"א) – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך¹⁹, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים)²⁰, כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד²¹, אחר ז' ימים למולד²²,

נעשים "עניי שמיא", ע"ד ובדוגמת ענין הקשת, שנעשה מהשתקפות קרני השמש בעננים (כנ"ל ס"ד). ולהעיר מהשייכות ד"קשת" להגאולה, כדאיתא – זוהר (פרשתינו עב, ב) "כד יפקון ישראל מן גלותא זמינא האי קשת לאתקשטא . . . בגווי נהירין* . . . וכדין צפי ל' למשיח, מנלן, דכתיב וראיתי לזכור ברית עולם . . . ידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא, הה"ד ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם**" (וראה ד"ה את קשתי נתתי בענן תרנ"ד).

19) פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע או"ח סתכ"ז, ובנ"כ שם.

20) ראה מג"א שם סקי"ד.

21) ראה ט"ז שם סק"ג.

22) שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז: "עפ"י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד" (וראה בארוכה הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמה, א-ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א-ב). שער הכולל פל"ג ס"ב. וש"ג).

(* ומו"ש "לדרת עולם", נכתב חסר, שיש דורות שלא הוצרכו לאות לפי שצדיקים גמורים היו" (פרש"י ט, יב) – קאי על קשת ע"ד הרגיל שהיא סימן ש"לא יהי' עוד מבול" – (כפשטות הכתוב), ובלשון הזוהר דאתחזי"א בגוויין חשוכין מתחזיא לזוכרנא דלא ייתי' מבול".

** ומסיים, "ודא הוא דכתיב (בהפסרה דפרשת נח) אשר נשבעתי מעבר מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך".

ובמוצאי שבת²³, "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . . . אבל אם הוא אח"כ²⁴ אין ממתינים עד מוצאי שבת, שמה יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן"²⁵, ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף²⁶ – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמון".

ג. ויה"ר שעוד לפני קידוש הלבנה חודש מרחשוון – ובפרט בשנה זו שכיון שחשוון וכסלו שניהם מלאים, ישנם שלשה חדשים שלמים (תשרי חשוון כסלו) בהמשך אחד, שעני"ז נעשית "חזקה" בהתחלת השנה על שלימות החדשים, שרומזת על השלימות דבני' ש"עתידיים להתחדש כמותה" – "יתקיים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמון", ביאת דוד מלכא משיחא תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שתיכף ומיד מתקיים הציווי שקורין תיכף בזמן המנחה: "לך לך גו' אל

23) שו"ע שם ס"ב.

24) כמו בחודש זה, שמוצאי שבת (שלאחר ז' ימים למולד*) הוא ביום י"א בחודש.

25) רמ"א שם.

26) ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא ה' הצ"צ מקפיד (בימות החורף) להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם דרים במדינה (שכו"כ מ)חדשי החורף אינם מעוננים.

(* אולי אם אין מקפידים על זה ומברכים אחר ג' ימים (וראה גם הערה 26 יכילים לברך במוצאי שבת זה שהוא יום ד' בחודש.

הארץ אשר אראך", לארצנו הקדושה, כיון ש"לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו'"²⁷, ארץ עשר אומות²⁸, ובארצנו הקדושה עצמה – "הלוח ונסוע הנגבה"²⁹, "לצד ירושלים . . הר המורי"³⁰, ושם גופא – "אל מקום המזבח"³¹, ש"מקומו מכוון ביותר"³².

"ושם נעשה לפניך . . כמצות רצונך", כולל

(27) בראשית טו, יח-יט.

(28) פרש"י עה"פ.

(29) בראשית יב, ט.

(30) פרש"י עה"פ.

(31) בראשית יג, ד.

(32) רמב"ם הל' ביהב"ח רפ"ב. – ושם: "והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה" (שבזה מודגשת השייכות לפרשת נח).

מדור ה"דבר מלכות"

מוקדש לזכות

הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בתיה רות בת שרה שיחיו

וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי, מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה בת מינדל שתחי

ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות וזוג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי

ולזכות צבי בן חי' רחל שי

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאח ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה

נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ההוראה משבת ור"ח חשוון

הנחה: ועד הנחות התמימים. תרגום: מערכת יחי המלך

א. ההוראה משבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי:

היציאה¹ מחודש תשרי והכניסה לחודש מר-חשוון היא לכאורה ענין של ירידה, וכפי שנראה גם לאיש פשוט: בחודש תשרי ישנם מועדים, ולא סתם מועדים – אלא "מרובה במועדות"², משא"כ חודש מר-חשוון אין בו שום יום-טוב!

וכמדובר כמ"פ, בכל חודש ישנו יו"ט: בכסלו – חנוכה, וכיו"ב בכל שאר החודשים, ורק חודש אחד ויחיד יוצא מן הכלל שאין בו אפי' יו"ט אחד – חודש מר-חשוון.

יתירה מזו, בחודש מר-חשוון ישנו ענין של צער גדול:

מובא בילקוט³, שבית המקדש הראשון נתחנך בחודש מר-חשוון אך לא נפתח עד לחודש תשרי שלאחריו.

ומסיים בילקוט, שכפי שהי' במשכן שבנה משה – שנגמרה מלאכתו בחודש כסלו, אך העמידוהו רק בניסן⁴ – ועקב כך נשאר "חוב" לחודש כסלו, "ומעתה הפסיד כסלו שנגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, ומה שלם לו הקב"ה – חנוכת חשמונאי", שאירע בחודש כסלו –

"וכן מר-חשוון עתיד הקב"ה לשלם לו" בחנוכת ביהמ"ק השלישי (ע"ד מה ששילמו לכסלו בחנוכת בית שני בחנוכה), ואדרבה – ביהמ"ק השלישי יהי' "כפליים לתושי".

מזה רואים שבחודש מר-חשוון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנינו של בית ראשון ואעפ"כ לא חנכהו אז, וזהו צער אמיתי, והראי' ממה שאומרים ש"מרחשוון עתיד הקב"ה לשלם לו".

ונמצא, שבחודש מר-חשוון ישנו צער כבר אלפי שנים, מאז שנגמר בנין בית ראשון בחודש מר-חשוון!

אמנם מקווים שבמהרה בימינו בחודש מר-חשוון יכונן ביהמ"ק השלישי, ובדיוק המילים "במהרה בימינו": בחודש מר-חשוון גופא הרי ישנם ימים רבים [. . .] – מקווים ומבקשים, שבית המקדש השלישי יתגלה לא בסוף החודש, אלא "במהרה בימינו" – היינו, בתחלת החודש, ואכן "נאור"!

אבל עכ"פ – עד שביהמ"ק השלישי יתגלה, מובן שבחודש מר-חשוון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנין ביהמ"ק אך הוא לא נתחנך אז, זאת בנוסף להנ"ל שאין בו ימים טובים.

וא"כ, בחודש זה ישנה ירידה גדולה ביחס לחודש תשרי ה"מרובה במועדות".

ב. אעפ"כ כל חשבונות אלו אינם נוגעים ליהודי – כיון שהוא רק יודע ש"אני נבראתי

(1) ראה גם לקו"ש שבהערה 8.

(2) ב"י לטור או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדה"ז

שם ס"ב. וראה הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"נ

מדובראוונא) או"ח סקל"א ס"ח.

(3) יל"ש מלכים א' רמז קפד.

(4) פקודי מ, א. פרש"י ר"פ שמיני.

בתחנתונים; כל ענינים אלו אינם בגילוי, ואדרבה כו', ובלשון הכתוב¹⁶: "שמים חושך לאור גו' מר למתוק".

אמנם, תכלית הכוונה דענין המבול (גלות) היא: לפעול טהרה בעולם, "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ"¹⁷, עד שיהי' קיום העולם באופן מחודש – "עולם חדש ראה", כלומר, עולם שבו לא קיימת עוד האפשרות למצב של גלות (מבול), גאולה שאין אחרי' גלות¹⁸.

ועל זה באה ההוראה מהמאורע דעשירי בתמוז – "ויפתח נח את חלון התיבה וגו'":

גם כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, במצב של מבול, לפני הגאולה – הנה כאשר ישנה קס"ד אצל יהודי שכבר הגיע הזמן דסיום המבול, וצריכים לצאת מן התיבה לעולם כפי שהוא במעמד ומצב ד"עולם חדש"¹⁹, גאולה שאין אחרי' גלות – צריך יהודי לעשות את כל התלוי בו כדי לברר זאת, לשלוח שלוחים – בעלי-חיים או בני-אדם, ושאר פעולות כיו"ב, כלומר, לעשות כל התלוי בו למהר ולזרז את הגאולה.

יהודי אינו יכול לשבת ולהמתין עד שהקב"ה יצוה עליו לצאת מהגלות אל הגאולה (מהמעמד ומצב שבתיה למעמד ומצב ד"עולם חדש"), ולכן, כאשר יש מקום לסברא וקס"ד שכבר הגיע הזמן לצאת מן הגלות אל הגאולה – אזי עושה את כל התלוי בו כדי למהר ולזרז את הגאולה!

ואף שהיציאה מהגלות אל הגאולה אינה יכולה להיות אלא ע"פ ציווי הקב"ה – מ"מ, כאשר הקב"ה רואה שיהודים משתוקקים וחפצים שהגאולה תהי' תיכף ומיד, 'ווי וואנט משיח נאו', הרי זה גופא ממחר ומזרז את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה"²⁰, לצאת מן הגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה.

ד. [.] וזוהי ההוראה – שגם כאשר נמצאים עדיין בגלות, לפני הגאולה, אבל ישנו קס"ד שהגיע כבר זמן הגאולה (כמודגש בכך שכבר אומרים "פדה בשלום נפשי"), אזי צריך יהודי לעשות את כל התלוי בו למהר ולזרז את הגאולה.

ידועים אמנם דברי בעל הגאולה בג' תמוז, לפני הכנסו לקרון הרכבת המובילה לעיר גלות²¹: "לא מרצוננו גלינו מא"י", ולא בכחותינו אנו נשוב לא"י, אבינו מלכנו ית' הגלנו כו' והוא ית' יגאלנו כו'"; אבל אעפ"כ, כאשר הקב"ה רואה שיהודים צועקים 'ווי וואנט משיח נאו' – הרי זה גופא ממחר את פעולתו של הקב"ה להוציא את בני' מהגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה.

וכן תהי' לנו – שיוצאים מהמעמד ומצב דגלות, "צא מן התיבה", למעמד ומצב דגאולה שאין אחרי' גלות, "עולם חדש ראה", ביחד עם קיום היעוד²² "תורה חדשה מאתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

(משיחת ש"פ חזקת, י' תמוז ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

(16) שם ה, כ. (17) זכרי' יג, ב. (18) ראה מכילתא בשלח טו, א. הובא בתורה ה"ג

ונאמר – פסחים קטז, ב. (19) ב"ר פ"ל, ח. יל"ש פרשתנו רמז מט.

(20) פרשתנו שם, טז. (21) לקו"ד ח"ד תשצב, א. סה"מ קונטרסים ח"א

קעה, ב. תרפ"ז ע' קצו. (22) ויק"ר פי"ג, ג.

איך יוצאים מזמן שמחתינו

תרגום חפשי ללשון הקודש בעריכת מערכת יחי המלך

א. כאשר מגיעים מ"זמן שמחתינו"¹ ועוברים ל"זיעקב הלך לדרכו"², עלולים לחשוב שמתחיל כעת זמן של עצב ("אומעדיקייט")...

אך הרמב"ם אומר³, ש"השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל שצוה בה עבודה גדולה היא"⁴, כלומר, בכל מצוה שיהודי עושה עליו להיות בשמחה, וזוהי "עבודה גדולה", וכיון שהקב"ה הרי זיכה את בני ישראל שכל מעשיהם יהיו קשורים לעבודת ה', כמ"ש⁵ "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות", לכן, הגם שנמצאים כבר מחוץ ולאחרי "זמן שמחתינו" – אעפ"כ מתחילה "עבודה גדולה" בשמחה!

ומסיים הרמב"ם שם: "שנאמר⁶ והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'", דהיינו, כשם שדוד המלך הי' "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'", כך גם אפי' אחד כזה שע"פ תורה הינו איש נכבד ביותר (כדוד המלך) – צריך להיות "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'".

וע"י שיהודי מתנהג באופן כזה – הוא מתקרב לדוד מלכא משיחא, ודוקא שמחה זו מביאה את מלכא משיחא.

ב. ולכאורה, הרי אמחז"ל "אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז"⁷, ואפילו כאשר הגמרא אומרת⁸ על הקב"ה ש"יושב ומשחק עם לויטן", מבהירים מיד ש"מיום שחרב ביהמ"ק אין שחוק להקב"ה", ומוסיף התוס' שם⁹ שגם הענין ד"קא חיין ואמר נצחוני בני נצחוני"¹⁰ אינו אלא בדיחותא בעלמא – וכיצד תובעים מיהודי להיות בשמחה כנ"ל?!

[.] אעפ"כ, ע"י עבודתינו עכשיו בשמחה של מצוה, יבואו ל"יושב בשמים ישחק"¹¹ עוד בסיום זמן הגלות, בזמן ד"מאטו רגלין ברגלין"¹².

ומה שהחושך מתגבר, הרי על כך אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹³ משל מחושך הלילה: רואים שדוקא בסוף הלילה, קודם עליית עמוד השחר, מתגבר החושך במאוד (ודוקא אז מפציע השחר), עד"ז בנוגע להגאולה, ובענינו: כיון שנמצאים כבר סמוך להגאולה, ורואים את כל

(1) חה"ס (ויקרא כג, מ. וראה יל"ש עה"פ רמז רנד). (2) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.

וכמנהג הידוע שבמוצאי שמח"ת היו מכריזים: "ייעקב הלך לדרכו" – ראה אג"ק כ"ק אדמו"ר

מהרי"צ ח"א ע' קצד. וראה גם לקו"ש חט"ו ע' 259

ואילך ובהנסמן שם. קונטרס ויעקב הלך לדרכו

ה'תשמ"ו. ושם, אשר שלימות הענין ד"יעקב הלך

לדרכו" הוא אחרי סיום חודש תשרי – בהתחלת חודש

חשוון (ובזה גופא – אחרי ר"ח מר-חשוון).

(3) בסוף הל' לולב – נת' בארוכה לפני"ז

בההתוועדות (שיחות-קודש תשל"א ח"א ע' 142

ואילך. לקו"ש ח"ז ע' 267 ואילך).

(4) ולהעיר שדין זה הובא ברמב"ם שם בהמשך לדיני

שמחה (דבית השואבה) בחג הסוכות.

(5) מכות כג, רע"ב – במשנה.

(6) ש"ב ו, טז.

(7) ברכות לא, א.

(8) ע"ז ג, ב.

(9) ד"ה אין.

(10) ב"מ נט, ב. וראה תוס' ד"ה קא חיין ואמר

נצחוני בני: "הכא מילתא דבדיחותא בעלמא הוא

דאמר".

(11) תהלים ב, ד.

(12) ל' זוהר – ח"ב רנח, א.

(13) לקו"ד ח"א סח, א-ב.

הסימנים שבסוף מס' סוטה [באמת אין צורך לעיין שם, מספיק להביט ב"גרניץ" ווילג"14 ולראות איך ש"בת קמה באמה וכלה בחמותה" (ואין עכשיו הזמן להרבות "בשבחן" של ישראל¹⁵)] – לכן החושך גובר ומתחזק.

ג. נשאלת השאלה: מהיכן לוקחים כח לשבור את החושך?

– על-כך אומר הרמב"ם שבכל מצוה צריך להיות "מפזז ומכרכר" בכל עוז, כיון שיהודי הוא תמיד "לפני ה'!"

וכאשר יהודי יעשה את עבודתו בשמחה יקיים הפסוק "קץ שם לחשך"¹⁶, ו"ישוב בשמים ישחק"¹⁷ על כל ה"רגשו גוים ולאומים יהגו"¹⁷, עד ל"גרים גרורים"¹⁸, ויעברו "בשעתא חדא וברגעא חדא"¹⁹ מהחושך כפול ומכופל לאור הגדול, עד ל"והי' לך הוי' לאור עולם"²⁰, בגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

(משיחת ש"פ בראשית ה'תשל"א (התוועדות ב') – בלתי מוגה)

- (14) איזור מפורסם במנהטן.
 (15) בלשון סגי נהור.
 (16) איוב כח, ג.
 (17) תהלים ב, א.
 (18) ראה מס' עבודה-זרה שבהע' 8 – דובר ע"כ
- באריכות בהמשך התוועדות (שיחוק"ק שם ע' 169 – בקשר עם החוק האומלל ד"מיהו יהודי") – נדפס ב"יחי המלך" רעח ע' 13 ואילך.
 (19) זח"א קכט, א.
 (20) ישעי' ס, יט.

יהודי אינו יכול להמתין לציווי ה' לצאת מהגלות

א. מובא בפרשתנו: "ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה וישלח את העורב גו".

לכאורה, הנהגתו זו של נח כדי לראות האם כבר יבשו המים מעל הארץ – דורשת ביאור והסבר:

מכיון שכניסתו לתיבה היתה ע"פ ציווי הקב"ה – עליו להמתין לציווי הקב"ה לצאת מן התיבה. וכפי שאכן ה' בפועל – "וידבר אלקים אל נח לאמר צא מן התיבה"¹, ורק אז "יצא נח . . . מן התיבה"², וא"כ, מה מקום לשלוח את העורב (ואח"כ את היונה וכו') לראות האם כבר יבשו המים – הרי בלא-הכי לא יוכל לצאת מן התיבה עד שיצטווה ע"י הקב"ה "צא מן התיבה"!³

והביאור בזה:

מכיון שידע נח שהקב"ה הטיל עליו את התפקיד לדאוג לקיום העולם – שהרי צוה עליו להתעסק בבנין התיבה, להכניס בה "מכל החי מכל בשר"³, ולדאוג למזונם במשך כל זמן היותם בתיבה, ועי"ז יהי' קיום העולם לאחרי שיצאו מן התיבה – הוצרך לעסוק בזה בדרך הטבע, כמ"ש⁴ "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה", ולכן, כאשר היתה קס"ד שכבר יבשה הארץ

(3) שם, יח-יט.

(4) שם ו, יט.

(1) פרשתנו ח, ו-ז.

(2) שם, טו-טז.

ויכולים לצאת מן התיבה, לא המתין כו', אלא תיכף ומיד עשה כפי יכלתו – לשלוח את העורב כדי לראות האם כבר יבשה הארץ, וכעבור ימים אחדים הוסיף לשלוח את היונה וכו'. ולא עוד, אלא שפעולתו של נח והשתדלותו בכך – פעולה אשר על ידה בא לידי ביטוי גודל תשוקתו וחפצו של נח לצאת מן התיבה – מיהרה וזירזה את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה".

ב. ביאור ההוראה בעבודת האדם לקונו:

"מבול" קאי על עניני העולם המבלבלים לעבודת ה'. והעצה לזה – "בא . . . אל התיבה"⁶, תורת הבעש"ט (שהובאה ונתבארה במאמרי בעל הגאולה די"ב-י"ג תמוז)⁷ ש"תיבה" קאי על תיבות התורה והתפלה, כלומר, שיהודי צריך להכניס את עצמו ("אינישליסן זיך") בתיבות התורה והתפלה, ועי"ז ינצל ממי המבול.

ולא עוד, אלא שצריך להכניס עמו "מכל החי מכל בשר", כלומר, להכניס עמו לתיבה גם את הענינים המובחרים שבמציאות העולם, שגם הם יהיו חדורים באור הקדושה.

אמנם, כל זה אינו מספיק עדיין, שכן, תכלית הכוונה היא (לא רק להכניס לתוך ה"תיבה" באי-כח מכל עניני העולם, אלא גם) לפעול בעולם כפי שהוא מחוץ לתיבה;

אלא שענין זה יכול להיות רק לאחרי המבול, שכן, ענינו של המבול הוא – לפעול טהרה בעולם⁸, ולאחרי כן, יכולה להיות העבודה במציאות העולם כפי שהוא מחוץ לתיבה, לעשותו מקום ישוב, ולא עוד, אלא לפעול בו עילוי גדול יותר ממה שהי' בהתחלת הבריאה, כלומר, לא רק באופן ד"עולם על מילואו נברא"⁹ (כפי שהי' בהתחלת הבריאה), כי אם באופן נעלה יותר – "עולם חדש"¹⁰, עולם שלא שייך בו אפשרות של מבול ("לא אוסיף גו' ולא אוסיף גו"¹¹), מכיון שמתבטל הענין ד"ותשחת הארץ גו"¹² – סיבת המבול (שכן, אף שגם לאח"י ה' הענין ד"מפני חטאינו", מ"מ, אין זה באותו תוקף כפי שהי' קודם המבול, כפשוטו)¹³.

הנה, אף שעבודה זו שייכת רק לאחרי סיום המבול – למדים מהנהגתו של נח, שעוד מקודם לכן שלח לראות ולברר האם נפעל כבר הטהרה דמבול, ובמילא, יכולים כבר לצאת מן התיבה כדי לפעול בעולם שמחוץ לתיבה.

ג. ובפרטיות יותר – שייכת הוראה זו במיוחד לסוף זמן הגלות:

כללות ענין ה"מבול" הוא ע"ד ובדוגמת ענין הגלות, כי: "מבול" – הוא מלשון בלבול, שבלבל את הכל"¹⁴, וזהו גם המצב דזמן הגלות – שכל הענינים הם באופן של בלבול, אין לך דבר בעולם שיוכלו לראותו באופן ברור – לראות את הכח האלקי הפועל בנפעל, לראות ש"מלא כל הארץ כבודו"¹⁵, ולראות שהמציאות האמיתית דעולם היא – דירה לו ית'

(10) ב"ד פ"ל, ח. יל"ש פרשתנו רמז מט.

(11) פרשתנו ח, כא ובפרש"י.

(12) שם ו, יא.

(13) ראה גם לקו"ש חט"ו ע' 52 ואילך.

(14) פרש"י בפרשתנו שם, יז.

(15) ישעי' ו, ג.

(5) ראה תו"א ר"פ נח. ובכ"מ.

(6) פרשתנו ז, א.

(7) סה"מ קונטרסים ח"א מח, ב. תש"ב ע' 47. תש"ז

ע' 200. לקו"ד ח"ב רח, א.

(8) ראה תו"א פרשתנו ח, ד ואילך. אוה"ת שם (כך

ג) תרכד, א ואילך. ובכ"מ.

(9) ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג.